

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 29 lipca 2025 r.

Poz. 1813

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NK-I.4131.72.2025.ACZE WOJEWODY LUBUSKIEGO

z dnia 23 lipca 2025r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r., poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) stwierdzam nieważność uchwały nr XIII/95/25 Rady Gminy Bobrowice z dnia 26 czerwca 2025r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników z terenu gminy Bobrowice, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach, w części: § 1 w zakresie słów: „dla członków ochotniczych straży pożarnych uczestniczącym w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu” oraz § 3 w zakresie słów: „dla członków ochotniczych straży pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach a także kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych.”.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 26 czerwca 2025r. Rada Gminy Bobrowice podjęła uchwałę w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników z terenu gminy Bobrowice, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 15 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o ochotniczych strażach pożarnych (tekst jedn. Dz. U. z 2025r., poz. 244).

Wskazana uchwała została przekazana Wojewodzie Lubuskiemu, zgodnie z właściwością, przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Zielonej Górze i doręczona organowi nadzoru w dniu 2 lipca 2025r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, że ww. uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 15 ust. 1 i 1a ustawy o ochotniczych strażach pożarnych (tekst jedn. Dz. U. z 2025r., poz. 244), zwana dalej „ustawą o OSP”.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o OSP strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny.

Art. 15 ust. 1a ustawy o OSP stanowi, że ekwiwalent pieniężny otrzymują również: 1) kandydat na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1, 2) strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 – stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych.

Natomiast na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy o OSP wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024r., poz. 1631 i 1674) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę

wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP – za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

Obecnie obowiązujące przepisy, odmiennie od poprzedniej regulacji (obowiązującej do 31 grudnia 2021r. – art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021r., poz. 869 ze zm.) określają krąg osób uprawnionych do otrzymania ekwiwalentu. W tym zakresie art. 15 ust. 1 ustawy o OSP posługuje się pojęciem „strażak ratownik OSP”, a art. 15 ust. 1a pojęciem „kandydat na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1” oraz „strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7”, które to pojęcia w świetle przepisów ww. ustawy nie są tożsame z pojęciem „członków ochotniczych straży pożarnych”. Zgodnie z art. 1 ust. 3 cytowanej ustawy, ochotnicze straże pożarne zrzeszają członków ochotniczych straży pożarnych, zwanych dalej „strażakami OSP”. Z kolei z art. 8 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych wynika, że strażakiem ratownikiem OSP jest strażak OSP, który spełnia określone w nim wymagania, mianowicie: 1) ukończył 18 lat, a nie ukończył 65 lat, 2) posiada aktualne ubezpieczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, 3) posiada aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych, 4) odbył szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, 5) ukończył z wynikiem pozytywnym szkolenie podstawowe przygotowujące do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych.

Z kolei zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o OSP kandydatem na strażaka ratownika OSP jest: 1) strażak OSP, który ukończył 18 lat, a nie ukończył 65 lat, i który jest uczestnikiem szkolenia podstawowego przygotowującego do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych, lub 2) strażak OSP w wieku od 16 do 18 lat, który za zgodą jednego z rodziców, opiekunów prawnych albo opiekunów faktycznych jest uczestnikiem szkolenia podstawowego przygotowującego do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 204 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023r., poz. 1465 oraz z 2024r. poz. 878, 1222, 1871 i 1965).

Tym samym pojęcie „strażak ratownik OSP”, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy o OSP, na gruncie tej ustawy jest węższe niż pojęcie „członka ochotniczych straży pożarnych” czy „strażaka OSP”.

Z brzmienia tytułu uchwały nr XIII/95/2025 wynika, że zamiarem Rady Gminy Bobrowice było uchwalenie wysokości ekwiwalentu dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników za zadania wskazane w art. 15 ust. 1 ustawy o OSP. Uchwała Rady Gminy, stanowiąc zatem w § 1 o ekwiwalencie „dla członków ochotniczych straży pożarnych”, odbiega nie tylko od tytułu uchwały, ale przede wszystkim od brzmienia upoważnienia ustawowego wskazanego w art. 15 ust. 1 ustawy o OSP i wykracza poza jego zakres. Z tych samych powodów konieczne jest stwierdzenie nieważności wskazanej na wstępie części § 3 uchwały.

W świetle powyższego, należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Paweł Witt